

GLAMOUR

(Costin Popa – 5 iulie 2009)

Titanii

Serată de grație la Teatrul Național din București! Gândit inițial ca o celebrare a deja tradiționalei Fête de la Musique, amânat cu o săptămână din motive care-mi sunt necunoscute, recitalul de muzică și poezie a stat până la urmă sub semnul inaugurării pianului de concert Yamaha, achiziționat recent de prima scenă dramatică a țării. Amfitrionul serii, directorul general Ion Caramitru, se pare că are gânduri mari, odată ce a reușit acest demers, nu ușor. Faptul s-a simțit și acum, când iluștri actori și-au înfățișat arta lor în compania unor muzicieni de renume, împlinind aproape trei ore de vers și sunet. Am rememorat clipe de la Ateneul Român, de acum mai bine de două decenii.

L-au înconjurat pe patriarhul teatrului românesc, Radu Beligan, maeștrii Ion Caramitru, Victor Rebengiuc, Horațiu Mălăele și toți, laolaltă, au picurat în rostirile lor, abur de vis și ironie, subtilitate și sarcasm, melodică de verb și profunzime filosofică.

Ce poate fi mai minunat decât Eminescu în tălmăcirea incomparabilului recitator care este Ion Caramitru, îngemănat cu poetica părții prime, Adagio sostenuto, din Sonata quasi una Fantasia, „a Lunii”, de Beethoven, unul din marile momente ale lui Dan Grigore?! Sau zicerile lui Tudor Mușatescu arcuite cu farmec de Radu Beligan?! Sau Shakespeare (monologul lui Prospero din „Furtuna”) și Pușkin în rezonanțele de bronz ale timbralității lui Victor Rebengiuc?! Apoi Nichita Stănescu, Emil Brumaru, Nazim Hikmet, Topârceanu...

Dan Grigore a fost factotum-ul serii, demonstrându-și versatilitatea: a dat un mini-recital, a cântat la patru mâini (cu Mihai Ungureanu și Johnny Răducanu), a acompaniat vocea Angelei Gheorghiu și vioara Guarneri del Gesù care i-a aparținut lui Enescu și este mînuită acum de Gabriel Croitoru. Totul într-un repertoriu de largă diversitate, de la Bach, Beethoven, Brahms, Schubert, Schumann, Chopin, Kreisler, de Falla, McDowell și Răducanu la Tiberiu Brediceanu, Richard Strauss, Massenet, Delibes, Loewe și... Puccini.

Desigur, momentul inedit a fost reparația pe o scenă românească a celebrei soprane Angela Gheorghiu, după mulți ani. Cum a fost posibil să treacă atâta timp? Greu de făcut supoziții. Se știe că soprana este foarte pretențioasă în ceea ce privește onorariile, anturajul și ambientul de spectacol, programul îi este relativ încărcat, poate căile de negociere nu au fost explorate pe de-a-ntregul, nuanțările și flexibilitățile nu și-au făcut loc, au rămas neidentificați adevărații sponsori... Ultima tentativă a avut loc acum peste un an, când la Sala Palatului fusese programat un concert al vedetei, anulat în ultimul moment, se pare din cauza slabei vânzări a biletelor. Ce-i drept, prețurile ajungeau la 7 milioane de lei vechi!

Așa încât, ceea ce nu au reușit Opera Națională și Festivalul George Enescu, ceea ce nu a fost dus la bun sfârșit de alți organizatori, au izbutit Ion Caramitru & Co. Minunată performanță!

Magnetism, frumusețe...

...șarm, charismă, fascinație, vrajă, eleganță, sex-appeal, strălucire, seducție... într-un cuvânt, glamour. Aceasta este Angela Gheorghiu!

Am recunoscut și admirat simțul artistic înăscut, diversitatea de expresie, încărcătura conferită cuvintelor rostite în cinci limbi, luminozitatea de sunet, pianissimele captivante, notele grave „di petto” integrate cu moliciune în fraze, acutele avântate și eclatante, swing-ul, darul de a subjuga auditoriul de la primele măsuri. Totul evident în cele două melodii de Tiberiu Brediceanu („Vai, bădiță, dragi ne-avem” și „Dragu-mi-i mândro de tine”), în liedurile „Morgen” (Richard Strauss) și „Élégie” (Massenet), în boleroul „Les filles de Cadix” (Delibes) și în „I could have danced all night” („My fair Lady” de Loewe). Deși poate publicul ar fi dorit mai mult, artista a oferit o arie de operă numai în bis, „Vissi d’arte” din „Tosca” pucciniană, pagină despre care a declarat că nu a mai cântat-o de mult. Să fie oare motivul pentru un final construit mai puțin minuțios?

Revenirea Angelei Gheorghiu pe scenele românești a fost triumfală. Și a emoționat-o evident. Vor mai trece alți, mulți ani până la următoarea? Nu cred. Citesc în ziare că soprana a și afirmat (apropo, oare pe ce criterii s-a făcut anunțarea conferinței de presă?) că dorește ca prezența ei la Teatrul Național să fie un „splendid început”. Mai ales că, adaug eu, fugit irreparabile tempus... Pentru toți.